

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА МУЗИКА

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	1	
Семестр	1–2	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	120 / 4	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Мізітова Аділя Абдуллівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Професор кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Misitova_2022.pdf adilya.misitowa@gmail.com
Анотація	Освітлення різноманітних жанрово-стильових художніх явищ новітньої музики ХХ–ХХІ століть, що включають різні техніки композиторського письма, допомагають розумінню співвідношення між художньою практикою і найбільш важливими теоретичними та естетичними проблемами композиторської творчості, новаціями та традицією у ситуації кризи музичної мови класико-романтичної доби розвитку європейського музичного мистецтва та пошуку індивідуального стилю.	
Мета дисципліни	Розгляд основних тенденцій історичного розвитку європейської музики ХХ століття, наукової проблематики, пов'язаної з аналізом визначних явищ музичної культури. Навчальний курс спрямований на встановлення в свідомості студентів чіткого співвідношення між художньою практикою і найбільш важливими теоретичними та естетичними проблемами композиторської творчості. При цьому новації ХХ століття усвідомлюються в контексті спадкоємності епох.	
Програмні результати навчання	ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої	

	<p>літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними</p>

	вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тематичний блок 1. Композиторські техніки в музиці ХХ століття (теми 1–5).</i></p> <p><i>Тема 1.</i> Спадкоємність культури як специфічна проблема музики ХХ століття.</p> <p><i>Тема 2.</i> Хронологія 12-тонової, серійної музики. Термінологічна система 12-тонової музики.</p> <p><i>Тема 3.</i> Додекафонія в творчості композиторів Нововіденської школи.</p> <p><i>Тема 4.</i> Техніки письма в творчості композиторів післявоєнного авангарду.</p> <p><i>Тема 5.</i> Формування нової лексики в умовах кризи євроцентристської концепції культури.</p> <p><i>Тематичний блок 2. Доля жанрів у музиці ХХ століття (теми 6–10).</i></p> <p><i>Тема 6.</i> Проблема опери в композиторській практиці ХХ століття.</p> <p><i>Тема 7.</i> Проблема симфонії в композиторській практиці ХХ століття.</p> <p><i>Тема 8.</i> Інструментальний концерт у ХХ столітті.</p> <p><i>Тема 9.</i> Неканонічні жанрові рішення.</p> <p><i>Тема 10.</i> Проблема «композитор та фольклор» в музичній культурі ХХ століття. Фольклорність та неофольклоризм у композиторській практиці ХХ століття.</p>
Види занять	Лекційні, практичні (виконання тестових завдань), самостійна робота студентів.
Методи навчання	Словесний метод (лекція, співбесіда); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з нотним та музичним матеріалом (аналіз техніки письма, жанру, засобів виразності); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні) самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (мак 60 балів): письмові роботи (розв'язання тестів; напис контрольної роботи за наданою темою), робота на практичному занятті.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (мак 40 балів): екзамен (усне опитування).</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>На першому занятті викладач доводить до відома здобувачів зміст робочої програми навчальної дисципліни із</p>

	<p>обов'язковою презентацією розподілу нараховуваних балів за темами, видами робіт за темами, кількість балів та критерії оцінювання за кожним видом роботи.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, Zoom.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування всіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Берегова, О. (2000). <i>Культура сучасної доби: проект постмодернізму</i>. Посвіт, 14–19. 2. Берегова, О. (2000). Стильові тенденції в камерній музиці українських композиторів 80–90-х років ХХ сторіччя. Ситуація постмодерну. <i>Українське музикознавство</i>, 29, 103–108. 3. Берегова, О. (2020). <i>Діалог культур: образ Іншого в музичному універсумі</i>. Ін-т культурології НАМУ. 4. Іванова, І., Мізітова, А. (1992). <i>Інструментальний концерт 80-х років: деякі тенденції розвитку жанру (на прикладі творів композиторів Харківської школи)</i>. Музична Харківщина, 50–61. 5. Мироненко-Міхейшина, О. (2019). Зміст явища акценту в сучасній музиці (на матеріалі творів Вітольда Лютославського). <i>Київське музикознавство: Теоретичні проблеми мистецтвознавства у дзеркалі культурології</i>, 59, 14–31.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Сучасна музика», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 року, протокол № 1.